

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Eidsiva Bioenergi AS
Kallerudlia 9
2818 GJØVIK

Vår dato: 26.06.2019
Vår ref.: 201906627-3
Arkiv: 513
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Jørgen Kocbach Bølling
22959854/jboe@nve.no

Eidsiva Bioenergi AS - Oversendelse av revidert konsesjon for fjernvarmeanlegg på Lillehammer i Oppland fylke

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Eidsiva Bioenergi AS (EBAS) revidert konsesjon for å bygge og drive et fjernvarmeanlegg på Lillehammer, Oppland fylke. Endringen innebærer en mindre utvidelse av konsesjonsområdet i området Hovemoen, slik at EBAS kan levere fjernvarme til Forsvarsbygg og et nytt vannverk. Videre innebærer revisjonen av konsesjonen at det to tidligere planlagte fjernvarmesentralene på Storhove/Høgskolen og Søre Ål tas ut av konsesjonen. Samtidig gis det konsesjon til utvidelse av de to varmesentralene på Nordre Ål og Sjukehuset. Sistnevnte vil kreve bygningsmessige endringer. Konsesjonen er derfor gitt med vilkår om fremlegging av detaljplan for bygningsmessig utforming.

Nærmere om konsesjongitt effekt og fornybarandel

I Nordre Ål varmesentral har EBAS tidligere hatt konsesjon til etablering av to biokjeler med samlet installert effekt 12 MW, og to gasskjeler med samlet installert 11 MW. I denne varmesentralen oppgir EBAS å ha etablert gasskjelene med 16 MW installert effekt. Videre er det etablert et røykgass kondenseringsanlegg på 2- 4 MW. NVE konstaterer at både økningen i effekt på gass og røykgass kondenseringsanlegget er etablert i strid med konsesjonen for anlegget.

I Sjukehuset varmesentral har EBAS tidligere hatt konsesjon til etablering av en biokjel med installert effekt 2 MW, to oljekjeler hver med installert effekt 4 MW og en elkjel med installert effekt 6 MW. Denne varmesentralen søkes nå endret til en oljekjel med installert effekt 15 MW og en oljekjel med installert effekt 3,5 MW. Det fremgår imidlertid også i søknaden at disse planlegges drevet med bruk av bioolje.

EBAS har på telefon til NVE 25.06.2019 gjort det klart at de planlegger utbyggingen av fjernvarmenettet til Hovemoen sommeren 2019. Vedlagt søknaden ligger bekreftelse fra Staten vegvesen på at de er orientert om utbyggingen av fjernvarmenettet. Vedlagt søknaden ligger også dokumentasjon på at Lillehammer kommune er orientert om endringene av Sjukehuset varmesentral. Ettersom de omsøkte endringene ikke vurderes å gi vesentlige virkninger for tredjepart har NVE unnlat å sende søknaden på høring, på vilkår som vurdert nærmere i det følgende.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

EBAS har i søknaden fremlagt varighetsdiagram for fjernvarmeanleggets energiproduksjon. I 2018 oppgis denne til å være 96%, basert på bruk av bioenergi, bioolje og gass. I 2028 forventer EBAS vesentlig økt varmesalg, og økning i fornybarandel til 98%, basert på samme energibærere.

NVE konstaterer at de omsøkte oljekjelene planlegges benyttet til bioolje, og at dette allerede er en innarbeidet praksis. Ettersom det likevel søkes konsesjon for bruk av konvensjonell olje vil vi stille vilkår om at EBAS dokumenterer fornybarandel i henhold til fremskrevne planer. Den reviderte konsesjonen skrives slik at kjelene kan benytte både konvensjonell olje og bioolje.

Vedrørende omsøkte endringer av Sjukehuset varmesentral

Vedrørende de bygningstekniske endringene av varmesentralen på Sjukehuset vil NVE minne om at konsesjonsbehandlede varmesentraler er fritatt kommunal byggesaksbehandling, jfr SAK10 § 4-3 «Unntak fra krav i Plan- og bygningslovgivningen for visse tiltak som behandles etter andre lover». I denne saken har imidlertid NVE ikke hørt søknaden. NVE setter derfor som vilkår for konsesjonen at konsesjonær skal utforme en detaljplan for sentralen som skal godkjennes av NVE før byggearbeider kan igangsettes på varmesentralen. Denne må ha nødvendige kart og tegninger, og omtale arkitektonisk utforming av bygget, planer for utearealer, tiltak for å fremme sikkerheten ved anlegget og planer for å sikre kompetanse innen alle forhold ved bygget. Detaljplanen skal forelegges kommunen, og eventuelle uttalelser fra kommunen med kommentarer fra utbygger skal vedlegges før innsending til NVE. Pipehøyder avklares med Fylkesmannen i Innlandet. Konsesjonær er selv ansvarlig for at alle krav til bygg i teknisk forskrift oppfylles så langt de passer.

Vedrørende kundegrunnlaget i omsøkt utvidelse av konsesjonsområdet

EBAS har fremlagt en vurdering av kundegrunnlaget i det utvidete konsesjonsområdet. En fjernvarmekonsesjon legger nødvendig grunnlag for at kommunen kan meddele tilknytningsplikt i nye plan- og byggesaker innenfor det konsesjonsgitte området. Det er kommunen som vurderer tilknytning av enkeltbygg, og hvilke energikilder som eventuelt vurderes som miljømessig bedre enn fjernvarme. Tilknytningsplikt gjelder ikke for eksisterende bebyggelse. NVE vil i denne sammenheng minne om at en fjernvarmekonsesjon innebærer en overordnet rasjonalitetsvurdering av anlegget. NVE har ikke gjort en vurdering av enkeltbygg innenfor konsesjonsområdet. Det oppfordres derfor til dialog mellom fjernvarmeutbygger og kommune før tilknytningsplikt pålegges enkeltbygg.

Det er i søknaden forutsatt at tiltaket ikke vil gi virkninger for naturmangfold eller kulturminner. Dersom det viser seg at fjernvarmenettet likevel kan gi virkninger for naturmangfold eller kulturminner skal dette avklares med henholdsvis Fylkesmannen i Innlandet og Oppland fylkeskommune før utbygging. Dersom tiltak berører Statens vegvesens anlegg eller Bane NOR skal dette avklares med dem før bygging. NVE vil presisere at en fjernvarmekonsesjon spesifiserer forsyningsområdets yttergrense, varmesentral og trase for hovedrørnett. En eventuell konsesjon vil medføre at EBAS kan bygge hovedrørnett og øvrig rørnett frem til enkeltbygg i det aktuelle området. Alt fjernvarmenett er altså ikke spesifisert i konsesjonen, og NVE forutsetter at utbygging av både hovedrørnett og øvrig rørnett drøftes med kommunen og berørte grunneiere, herunder Statens vegvesen m.fl., dersom anleggene berører deres eiendom. NVE viser i denne sammenheng til følgende standardvilkår fjernvarmekonsesjonene:

Konsesjonær må gjennom minnelige avtaler sørge for nødvendige rettigheter for fremføring av fjernvarmenett. Er det ikke mulig å inngå slik avtale kan det søkes om ekspropriasjon.

Før igangsetting av anleggsarbeider i nye områder skal konsesjonær kontakte kommune, fylkesmann, eier av vei og andre berørte for å avklare eventuelle virkninger for arealbruk og naturverdier, og undersøke muligheter for koordinering av fjernvarmerør med annen infrastruktur.

NVE understreker at konsesjonær ikke kan igangsette byggearbeider før de innehar nødvendige tillatelser til bygging. Dersom hovedrørnett skal bygges vesentlig annerledes enn det som er spesifisert i konsesjonen skal det søkes om en konsesjonsendring. Endringer som utløser konsesjonsplikt er vesentlig endret trase for hovedrørnett eller dersom fjernvarmenett må bygges over bakkenivå. Eksempler på ikke konsesjonspliktige og konsesjonspliktige endringer er belyst i NVEs veiledere, som kan lastes ned her; <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/fjernvarme/veiledere-og-rapporter/>. Dersom det er uklart om en eventuell endringer medfører konsesjonsplikt kan NVE bistå i vurderingen.

Dersom det viser seg at fjernvarmenett kan påvirke vann og vassdrag vil NVE minne om at vassdragslovgivningen kan komme til anvendelse, jfr vannressursloven kapittel 2, som gjelder for alle tiltak i vassdrag. NVE viser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5, som pålegger at vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. Dersom det viser seg at allmenne interesser kan bli berørt av tiltaket, kan dette utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven § 8. Planen må i så tilfelle sendes NVE for vurdering etter vannressurslovens bestemmelser. Ved utførte tiltak som er konsesjonspliktige etter vannressursloven vil NVE med hjemmel i vannressursloven § 59 vurdere pålegg om retting. Iverksetting av konsesjonspliktige tiltak uten nødvendig tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63. Dersom det viser seg at fjernvarmerør påvirker vann og vassdrag skal også tiltaket avklares med andre relevante lovverk, bl.a. lakse- og innlandsfiskloven. Tiltakshaver er ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for private interesser i vassdraget som følger av tiltaket.

Vedrørende brudd på konsesjonsbestemmelser

NVE konstaterer at EBAS har installert for mye effekt i spiss- og reservelast, basert på ikke fornybare energivarer. Dette er brudd på gjeldende konsesjon. NVE vil komme tilbake med en vurdering vedrørende dette.

NVEs vedtak

NVE gir med henvisning til søknad av 16.06.2019 EBAS revidert konsesjon til å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Lillehammer kommune, Oppland fylke som omsøkt. Konsesjonen gis i medhold av energiloven § 5-1. NVE legger til grunn at tiltaket vil ha høy fornybarandel, og at tiltaket gir små tredjepartsvirkninger. Vilkår om fornybarandel settes til 95 %. Konsesjonen er for øvrig gitt med standard konsesjonsvilkår. Konsesjon og kartvedlegg kan lastes ned på NVEs nettsted: www.nve.no/fjernvarme.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no. Eventuelle klager vil bli sendt EBAS til uttalelse før saken legges frem for Olje- og energidepartementet.

Vi pålegger EBAS om å underrette berørte grunneiere/ rettighetshaverne om tillatelsen. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger bl.a. om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter. Kopi av underretningen skal sendes NVE.

Med hilsen

Arne Olsen
Seksjonssjef

Jørgen Kocbach Bølling
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

BANE NOR SF
DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB) REGION ØST-NORGE
FYLKESMANNEN I INNLANDET
Fylkesmannen i Oppland - Samordning av statlige tjenester
Lillehammer kommune
Oppland fylkeskommune
Statens vegvesen - region øst